

**BENDRIEJI GRAIKIŠKŲ IR LOTYNIŠKŲ VARDAŽODŽIŲ
LIETUVINIMO PRINCIPAI**

PAGRINDAI	2
ATSKIRYBĖS	4
I. ŠAKNIES GARSAI	4
1. <i>Balsiai</i>	4
2. <i>Dvibalsiai</i>	5
3. <i>Dvibalsių nesudarančios balsių sandūros</i>	6
4. <i>Pusbalsis j</i>	7
5. <i>Priebalsiai</i>	9
II. BAIGMENYS	11
<i>Kaitybės kamienai a-, o-, e-</i>	11
<i>Kaitybės kamienai i- ir v-</i>	15
<i>Priebalsiniai kaitybės kamienai</i>	16
<i>Kiti baigmenys</i>	18

PAGRINDAI

Pagrindinis graikiškų ir lotyniškų vardažodžių lietuvinimo principas yra toks: stengiamasi kuo tiksliau išsaugoti originalius tiek fonetinius, tiek morfologinius graikiškų ir lotyniškų vardažodžių parametrus, suderinant juos su lietuvių kalbos dėsniais ir atsižvelgiant į graikiškų ir lotyniškų vardažodžių paplitimo dabartinėje bendrinėje lietuvių kalboje laipsnį.

1. Pagrindinis principas realizuojamas, laikantis ne transliteracijos, bet transkripcijos taisyklių, perrašant žodį taip, kad jis kuo tiksliau atspindėtų graikiško ar lotyniško vardažodžio tarimą:

- a. Graikiški vardažodžiai transkribuojami, remiantis filologijos mokslo priimtu Klasikinio laikotarpio (V a. pr. Kr.) Atikos dialekto rašyba ir tarimu;
- b. Graikų kultūros areale ar jo įtakoje atsidūrę ir per graikų raštiją atėję Juodosios jūros pakrančių, Rytų kraštų, Egipto, Sicilijos, vardažodžiai lietuvinami pagal graikų kalbos vardažodžių transkribavimo principus;
- c. Lotyniški vardažodžiai transkribuojami, remiantis ta Viduramžių lotynų kalbos tarimo atmaina, kuri buvo paplitusi Rytų Europoje. Duomenų bazės rengėjai šia taisykle vadovaujasi todėl, kad tiek dėl Katalikų bažnyčios, tiek dėl kultūros įstaigų (XVI–XVIII a. Vilniaus universiteto ir kitų) veiklos Lietuvoje dauguma vardažodžių buvo ir tebėra transkribuojami, remiantis viduramžiškuoju tarimu. Tačiau kadangi dabartinės Europos universitetuose ir kitose įvairių šalių kultūros erdvėse yra paplitęs filologų nustatytas Klasikinio lotynų kalbos laikotarpio (I a. pr. Kr.) tarimas, tai Duomenų bazėje šalia viduramžiško tarimo varianto pateikiamas ir lotyniškos kilmės vardažodžių klasikinio laikotarpio tarimo variantas (prie jo būna pridėta santrumpa *kl.*). Duomenų bazės rengėjų nuomone, jis gali būti naudingas tiek dabarties, tiek ateities filologijos, literatūros ir kitų kultūros sričių darbams. Aprašuose ir nuorodose visur naudojama pirmoji iš dviejų vardažodžio formų;
- d. Per romėnų raštiją atėję keltų, germanų, armėnų, partų, iberų, punų ir kitų kalbų kilmės vardažodžiai pateikiami, remiantis klasikiniu lotynų kalbos tarimu, nes, Duomenų bazės rengėjų nuomone, taip transkribuotos formos tiksliau atspindi tų kalbų tarimą.

2. Pagrindinis principas realizuojamas, išsaugant graikiškų ir lotyniškų vardažodžių giminę ir skaičių.

Išimtys:

- a. Dabartinėje bendrinėje lietuvių kalboje išgalėjusių miestų ir kraštų pavadinimų giminė ir skaičius nekeičiami, pvz., *Knosas, Atėnai, Mikėnai, Tebai, Sirakūzai, Babilonas, Eleusinas, Peloponesas* etc.;
- b. Moteriškos giminės salų, graikų kalboje turinčių galūnę -ος, lietuviška forma teikiama vyriškos giminės pagal analogiją su tokiais paplitusi dabartinėje lietuvių bendrinėje kalboje paplitusiais graikiškų salų pavadinimais kaip *Delas, Kosas, Lesbas, Naksas, Samas* etc.;
- c. Moteriškos giminės miestų, graikų kalboje turinčių galūnę -ος, lietuviška forma teikiama vyriškos giminės pagal analogiją su tokiais paplitusi dabartinėje lietuvių bendrinėje kalboje paplitusiais graikiškų miestų pavadinimais kaip, pvz., *Miletas, Epidauras, Efesas, Korintas, Pergamas, Pafas, Panormas* etc. Išskyrus tuos pavienius atvejus, kai siekiama išvengti homonimų, pvz., *Heloras* (upė) –

ὁ Ἑλωρος, ου / Helōrus, ī *m*; ir *Helorē* (miestas) – ἡ Ἑλωρος, ου / Helōrus, ī *f*;
Lasas – ὁ Λᾶσος, ου ir *Lasē* (miestas) – ἡ Λάσος, ου;

- d. Graikų ir lotynų kalbų švenčių pavadinimai yra niekatrosios giminės. Kadangi lietuvių kalboje vyrauja moteriškos giminės švenčių pavadinimai, tai graikų ir romėnų švenčių pavadinimai irgi teikiami moteriškos giminės, pvz., *Dionisijos*, *Kvinkvatrijos*, *Saturnalijos* etc.;
- e. Graikų kalbos vyriškos giminės pavadinimo ὁ Ἀδριάς, ου (*Hadria*, ae *f*) keičiama į moterišką *Adrija* (numanoma: jūra), nes tokia forma paplitusi lietuvių dabartinėje bendrinėje kalboje;
- f. Sudurtiniai vardažodžiai su antruoju sandu *-polis* tiek graikų, tiek lotynų kalbose yra moteriškos giminės. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad žodis „polis“ (graikų miestas-valstybė) lietuviškuose istoriniuose ir kultūriniuose tekstuose yra gavęs vyriškos giminės kategoriją, graikiški vietovardžiai su baigmeniu *-polis* ir jų skoliniai lotynų kalboje teikiami vyriškos giminės: *Neapolis*, *Konstantinopolis*, *Antipolis*, *Chrisopolis* etc.

3. **Pagrindinis principas realizuojamas, atsižvelgiant į turtingą lietuvių kalbos linksniavimo sistemą: lietuvinant graikiškus ir lotyniškus vardažodžius, stengiamasi pasinaudoti visomis tos sistemos teikiamomis galimybėmis. Todėl graikiškus bei lotyniškus kaitybos kamienus stengiamasi išsaugoti ir pritaikyti lietuvių kalbos gramatinėms paradigmoms. Lietuviškos galūnės dedamos prie graikiškų ir lotyniškų vardažodžių kaitybos kamienų:**

ὁ Ὅμηρος, ου	(Homērus, ī <i>m</i>)	– <i>Homeras</i>
ἡ Ἑλλάς, Ἑλλάδος	(Hellas, adis <i>f</i>)	– <i>Heladē</i>
ὁ Αἴας, Αἴαντος	(Aeās, antis <i>m</i>)	– <i>Ajantas</i>
ὁ Κότυς, υος	(Cotys, yis <i>m</i>)	– <i>Kotijas</i>
ὁ Κλέοβις, Κλέοβιος	(Cleobis, is <i>m</i>)	<i>Kleobijas</i>
ὁ Δάφνις, Δάφνιδος	(Daphnis, idis <i>m</i>)	– <i>Dafnidas</i>
ὁ Χέοψ, Χέοπος		– <i>Cheopas</i>
ἡ Στύξ, Στυγός	(Styx, Stygis <i>f</i>)	– <i>Stigē</i>
ἡ Σφίγξ, Σφινγός	(Sphinx, Sphingis <i>f</i>)	– <i>Sfingē</i>
ὁ Ἀκράγας, Ἀκράγαντος	(Acragās, antis <i>m</i>)	– <i>Akragantas</i>
<i>Sulla</i> , ae <i>m</i>		– <i>Sula</i>
<i>Abeona</i> , ae <i>f</i>		– <i>Abeona</i>
<i>Nero</i> , <i>Nerōnis</i> <i>m</i>		– <i>Neronas</i>
<i>Tellus</i> , <i>Tellūris</i> <i>f</i>		– <i>Telūrē</i>
<i>Venus</i> , <i>Veneris</i> <i>f</i>		<i>Venera</i>
<i>Verrēs</i> , is <i>m</i>		– <i>Veris</i>
<i>Feretrius</i> , ī <i>m</i>		– <i>Feretrijus</i>
<i>Clēmēs</i> , <i>Clēmētis</i> <i>m</i>		– <i>Klementas</i>
<i>Rex</i> , <i>Regis</i> <i>m</i>		– <i>Regas</i>

Pollūx, <u>Pollūcis</u> is <i>m</i>	– <i>Polukas</i>
Vindex, <u>Vindicis</u> <i>m</i>	– <i>Vindikas</i>

Išimtys:

- Ne prie vardažodžio kaitybos kamieno, o prie visos vardažodžio nom. sg. formos pridėta galūnė paliekama tuomet, kai tokios formos vardažodis yra labai paplitęs dabartinėje bendrinėje lietuvių kalboje:
ὁ Χάος, εος – *Chaosas*; Fēlix, īcis *m* – *Feliksas*; τό Ἴλιον, ου – *Ilijonas*; ἡ Κῶς, Κῶ – *Kosas*.
- Nekaitoma galūnė -o paliekama graikiškiems moteriškos giminės vardažodžiams, turintiems galūnę -ώ:
Leto (ἡ Λητώ, οῦς); *Sapfo* (ἡ Σαπφώ, οῦς); *Kleito* (ἡ Κλειτώ, οῦς); *Kloto* (ἡ Κλωθώ, οῦς) etc.

4. Pagrindinis principas realizuojamas, vardažodžius rašant didžiąja raide:

- Patronimai laikytini vardažodžiais ir rašytini didžiąja raide:
Atreidas, Klitidas, Tantalidė, Okeanidės, Nerėjidės, Polikrotidas etc.
Patronimais laikytini ir didžiąja raide rašytini iš vardų padaryti dievų epitetai:
Olimpiečiai (iš vardo *Olimpas*) ir *Uraniečiai* (iš vardo *Uranas*);
- Vardažodžiais laikytini ir didžiąja raide rašytini šie žodžiai: *Mūzos, Gorgonės, Grajos, Gracijos, Charitės, Parkos, Moiros, Erinijos, Eumenidės, Larai, Penatai, Genijus, Kalendos, Nonos, Idos*;
- Vardažodžiais nelaikytini ir didžiąja raide nerašytini šie pavadinimai: *gigantai, kentaurai, nimfos, oreadės, drijadės, najadės, harpijos, kiklopai, amazonės, argonautai, laistrigonai, fajakai, hiperborėjai; lemurai, manai, larvos, seirėnės, satyrai, silenai*.

ATSKIRYBĖS

I. ŠAKNIES GARSAI

1. Balsiai

Graikiški ir lotyniški balsiai lietuviškai perteikiami, nekreipiant dėmesio į graikiško ar lotyniško balsio ilgumo parametą, tai yra, ir ilgieji, ir trumpieji balsiai perteikiami trumpaisiais lietuvių kalbos balsiais:

Gr.	Lot.	Liet.
α (ilgas ir trumpas)	a (ilgas ir trumpas)	a
ε ir η	e (ilgas ir trumpas)	e
ι (ilgas ir trumpas)	i (ilgas ir trumpas)	i
ο ir ω	o (ilgas ir trumpas)	o
υ (ilgas ir trumpas)	y (ilgas ir trumpas)	i
	u (ilgas ir trumpas)	u

Išimty:

- Y (iš v) lieka įsigalėjusiuose dabartinėje bendrinėje lietuvių kalboje vardažodžiuose *Zefyras* (ὁ Ζέφυρος, ου; Zephyrus, ī m), *satyrai* (ὁ Σάτυροι, ων; Satyrī, ōrum m), *Satyrikonas* (*Satyricon*);
- Įsigalėjęs è rašymas vietoje lotynų e ir graikų ε paliekamas vardažodyje *Armėnija* (ἡ Ἀρμενία, ας; Armenia, ae f);
- Ilgasis lotynų kalbos ū išsaugomas bendrinėje lietuvių kalboje paplitusiuose žodžiuose:

Fortūna (Fortūna, ae f); *Fortūnatas* (Fortūnātus, ī m), *Fortūnata* (Fortūnāta, ae f). Dar ilgas ū išlaikomas kai kuriuose baigmenyse (žr. žemiau).

2. Dvibalsiai

- Kadangi lietuvių kalba turi panašius į graikų kalbos dvibalsius, graikiškų vardažodžių dvibalsių atitikmenys lietuvių kalboje pateikiami tokie:**

αι	ὁ Δαίδαλος, ου (Daedalus, ī m)	–	ai	<i>Daidalas</i>
ει	ὁ Τειρεσίας, ου (Tiresiās, ae m)	–	ei	<i>Teiresijas</i>
οι	ὁ Φοῖβος, ου (Phoebus, ī m)	–	oi	<i>Foibas</i>
υι	αἱ Ἄρπυιαι, ὄν (Harpyiae, ārum f)	–	ij	<i>Harpijos</i>
ευ	ὁ Εὐριπίδης, ου (Eurīpidēs, is m)	–	eu	<i>Euripidas</i>
ου	ὁ Θουκυδίδης, ου (Thūcýdidēs, is m)	–	u	<i>Tukididas</i>

Išimtis: monoftongas vietoje graikiško dvibalsio paliekamas paplitusiuose varduose: *Silenas* (ὁ Σειληνός; Sīlēnus, ī m);

Nilas (ὁ Νεῖλος; Nīlus, ī m);

Sirijus (ὁ Σείριος; Sīrius, ī m);

Pirėjas (ὁ Πειραιός; Pīraeus, ī m);

Epiras (ἡ Ἥπειρος; Ēpīrus, ī f).

- Lotyniški dvibalsiai lietuvinami taip:**

		pagal viduramžiškojo tarimo taisykles	pagal klasikinio tarimo taisykles
ae	<i>Laelius</i> , ī m	e <i>Lelijus</i>	ai <i>Lailijus</i>
oe	<i>Poenius</i> , ī m	e <i>Penijus</i>	oi <i>Poinijus</i>
au	<i>Daunus</i> , ī m	au <i>Daunas</i>	au <i>Daunas</i>
eu	<i>Eutropius</i> , ī m	eu <i>Eutropijus</i>	eu <i>Eutropijus</i>

3. Dvibalsių nesudarančios balsių sandūros

- a. Tie dvibalsių nesudarantys graikiškų ir lotyniškų žodžių balsių junginiai, kurie nėra panašūs į lietuviškus dvibalsius, rašomi taip, kaip jie yra rašomi senosiose kalbose:

ηε	ὁ Λαέρτης, ου (Lāertēs, ae m)	<i>Laertas</i>
αο	ἡ Ἄονία, ας (Āonia, ae f)	<i>Aonija</i>
αη	ἡ Ἄηδών, όνος (Aēdōn, onis f)	<i>Aedonē</i>
εα	ὁ Κλέαρχος, ου (Clearchus, ī m)	<i>Klearchas</i>
αε	ἡ Κάειρα, ας	<i>Kaeira</i>
εα	ἡ Νέαира, ας (Neaera, ae f)	<i>Neaira</i>
ea	Cereālia, um n	<i>Cerealijos</i>
εο	ὁ Κλέοβις, ιος (Cleobis, is m)	<i>Kleobijas</i>
εω	ὁ Λεωνίδης, ου (Leōnidēs, ae m)	<i>Leonidas</i>
οα	ὁ Θόας, αντος (Thoās, antis m)	<i>Toantas</i>
οη	τά Βοηδρόμια, ων	<i>Boedromijos</i>

- i. panašių į lietuvių kalbos dvibalsius balsių sandūrų ηη, υη ir εου antrajame sande siūloma rašyti ilgą balsį é arba ū:

ἡ Γορδωνή, ἥς		<i>Gordijènè</i>
ἡ Λευκοφρυγή, ης		<i>Leukofrijènè</i>
ἡ Πριήνη, ης	(Priēnē, ēs f)	<i>Prijènè</i>
ἡ Συήνη, ης	(Syēnē, ēs f)	<i>Sijènè</i>
ἡ Κρέουσα, ης	(Creūsa, ae f)	<i>Kreūsa</i>
ὁ Παρεούσιος, ου		<i>Pareūsijas</i>

- ii. lotynų kalbos balsių junginys -sue- lietuviškai rašomas ir tariamas -sve-, pvz.:

Suebia, ae f	<i>Svebija</i>
Suētōnius, ī m	<i>Svetonijus</i>
Suessa, ae f	<i>Svesa</i>
Suessiōnēs, um m	<i>svesijonai</i>

4. Pusbalsis j

Kadangi lietuviška raidė *i* turi ir minkštinamojo ženklo, ir pusbalsio funkciją, tai nemokantys senųjų kalbų žmonės taiko minkštinimą ir tardami graikų ar lotynų kalbų vardažodžius. Pvz., vienodai parašyti žodžiai *balionas* ir *Balionas* tariami vienodai, nors graikiškas vardažodis (*Ballio*, ōnis *m*) turi ne minkštinimo ženklą, o pusbalsį *j* ir yra tartinas *Balijonas*. Vienodai parašytuose žodžiuose *viena* ir *Viena* paprastai ištariamas dvibalsis, nors lotyniškas žodis (*Vienna*, ae *f*) turi ne dvibalsį, o pusbalsį *j*, ir yra tartinas *Vijena*. Kad tokios painiavos būtų išvengta, Duomenų bazės rengėjų nuomone, laikantis transkribavimo taisyklės, visų graikiškų ir lotyniškų vardažodžių pusbalsis turi būti išreiškiamas raide *j*:

- a. žodžio pradžioje graikiškų ir lotyniškų balsių *ια*, *ιο*, *ιω*, *iu* sandūrose *i* ir *i* transkribuojama *j*:

<i>ια</i> /	ὁ Ἰάσων, ονος (<i>Iāsōn</i> , onis <i>m</i>)	<i>Jasonas</i>	<i>Iāniculum</i> , <i>ī n</i>	<i>Janikulas</i>
<i>ια</i>				
<i>ιο</i>	ἡ Ἰοκάστη, ης (<i>Iocasta</i> , ae (-ē, ēs) <i>f</i>)	<i>Jokastė</i>		
<i>ιω</i>	ἡ Ἰωνία, ας (<i>Iōnia</i> , ae <i>f</i>)	<i>Jonija</i>		
<i>iu</i>	<i>Iūnius</i> , <i>ī m</i>	<i>Junijus</i>		

Išimtytys: *Ijonas* (ὁ Ἴων, Ἴωνος) ir *Ijo* (ἡ Ἴώ, Ἴοῦς);

Aspiruotos jotos pusbalsis irgi išlaikomas, pvz.:

<i>Hiempsal</i> , <i>is m</i>		<i>Hijempsalas</i>
ἡ Ἴερά, ᾶς	(<i>Hiera</i> , ae <i>f</i>)	<i>Hijera</i>
τό Ἴερόν, οῦ		<i>Hijeras</i>
ὁ Ἴεροκλῆς, εῦς	(<i>Hieroclēs</i> , <i>is m</i>)	<i>Hijeroklis</i>
ἡ Ἴεράπολις, εως	(<i>Hierapolis</i> , <i>is f</i>)	<i>Hijerapolis</i>
ὁ Ἴερόνυμος, ου	(<i>Hierōnymus</i> , <i>ī m</i>)	<i>Hijeronimas</i>

- b. pusbalsis *j* įterptinas transkribuojant šiuos turinčius pusbalsį *j*, bet dvibalsių nesudarančius balsių graikiškų ir lotyniškų žodžių junginius bei dvibalsių ir balsių junginius:

<i>ια</i>	τά Δῖασια, ων	<i>Dijasijos</i>
<i>ιε</i> / <i>ie</i>	ἡ Πῆρία, ας (<i>Pēria</i> , ae <i>f</i>)	<i>Pijerija</i>
	<i>Labiēnus</i> , <i>ī m</i>	<i>Labijenas</i>
<i>ιο</i> / <i>io</i>	ἡ Χιώνη, ης (<i>Chionē</i> , ēs <i>f</i>)	<i>Chijonė</i>
	<i>Ariovistus</i> , <i>ī m</i>	<i>Arijovistas</i>
<i>αια</i>	ὁ Αἰᾶκός, οῦ (<i>Aeacus</i> , <i>ī m</i>)	<i>Ajakas</i>
<i>αιη</i> /	ὁ Αἰήτης, ου (<i>Aeētēs</i> , ae <i>m</i>)	<i>Ajetas</i>
<i>aiē</i>	<i>Caiēta</i> , ae <i>f</i>	<i>Kajeta</i>

αἰο	ὁ Αἴολος, ου (Aeolus, ī m)	<i>Ajolas</i>
ειο	ἡ Κρειοντίς, ίδος	<i>Krejontidē</i>
οιο	ἡ Κοιογενής, οὔς	<i>Kojogenē</i>
οιω	οἱ Βοιωτοί, ὦν (Boeōtī, ōrum m)	<i>bojotai</i>
ιαι	ὁ Ἀριαῖος, ου	<i>Arijajas</i>

Išimty: j neįterpiamas paplitusiame varde:

Diana (Diana, ae f);

bei visuose sudurtiniuose vardažodžiuose su pirmuoju sandu Dio- (pagal analogiją su vartosenoje paplitusiais vardais Dionisas, Dioskurai ir pan.):

ὁ Διοκλῆς, έους (Dioclēs, is m) – *Dioklis*;

ὁ Διομήδης, εος (Diomēdēs, is m) – *Diomedas*;

ὁ Διονύσιος, ου (Dionýsius, ī m) – *Dionisijas*;

ὁ Διόρυκτος, ου – *Dioriktas*;

Dioclētiānus, ī m – *Dioklecijanas* etc.

Graikiškuose vardažodžiuose pasitaiko tokių atsitiktinių balsių junginių, kurie nesudaro dvibalsių, bet vienas iš susidūrusių balsių žymimas tremos ženklų (i). Kadangi lietuvių kalba tokio ženklo neturi, kad nesusidarytų dvibalsis, Duomenų bazės rengėjai siūlo įterpti tarp balsių pusbalsį j, pvz.:

αἶ	ὁ Ἄϊρος, ου	<i>Ajiras</i>
αῦ	ὁ Κάϋστρος, ου (Caystrus, ī m)	<i>Kajistras</i>
οἶ	ἡ Κάκοίλιος, ου	<i>Kakojilijas</i>
ηῖά	ἡ Δηάνειρα, ας	<i>Dejaneira</i>

Pusbalsis j įterpiamas ir tarp tremomis nepažymėtų dvibalsių nesudarančių balsių junginių:

υα	ὁ Ἐνῶάλιος, ου	<i>Enijalijas</i>
υο	ὁ Γηρυών, ὦνος	<i>Gerijonas</i>
	Κοτύωρα, ὦν τά	<i>Kotijorai</i>

5. Priebalsiai

Didžioji dauguma graikų ir lotynų kalbų priebalsių atitinka lietuvių kalbos priebalsius, tad jų perrašymo taisyklių formuluoti nereikia. Atskirai aptartini šie atvejai:

a. Graikų kalbos sigma tarp dviejų balsių neskardinama:

Aisonas (Aἴσων, Aēsōn);

Aleisijas (Ἀλείσιον);

Sisifas (Σίσυφος, Sīsyphus);

Hesijodas (Ἡσίοδος, Hēsiodus);

Aspasija (Ἀσπᾶσία, Aspasia);

Isidė (Ἴσις, Īsis);

Osiris (Ὠσίρις, Osīris);

Medūsa (Μέδουσα, Medūsa);

Asija (Ἀσία, Asia, mitinė herojė) etc.

Išimtis: dabartinėje lietuvių bendrinėje kalboje paplitę vardai:

Sirakūzai (Συρακοῦσαι, Syrākūsae); *Mūza* (Μοῦσα, Mūsa); *Azija* (Ἀσία, Asia, žemyno ar jo dalies pavadinimas), *amazonės*.

b. Lotynų kalbos s tarp dviejų balsių:

	pagal viduramžiškojo tarimo taisykles	pagal klasikinio tarimo taisykles
Drūsus, ī m	<i>Druzas</i>	<i>Drusas</i>
Lūsūs, iī m	<i>Luzijus</i>	<i>Lusijus</i>
Pisaurum, ī n	<i>Pizauras</i>	<i>Pisauras</i>
Musionius, iī m	<i>Muzionijus</i>	<i>Musionijus</i>

c. Afrikatą žyminčią graikų kalbos raidę ζ perteikiame junginiu dz:

Kladzomenos (Κλαζομεναί, Clāzomenae);

Dzeusas (Ζεύς);

Dzama (Ζάμα, Zama);

Dzonė (Ζώνη);

Dzagrėjas (Ζαγρεύς);

Dzakintas (Ζάκυνθος, Zacynthus);

Dzenodotas (Ζηνόδοτος, Zēnodotus) etc.

Išimty: dabartinėje lietuvių kalboje paplitę vardai

Zefyras (Ζέφυρος, Zephyrus), *Zenonas* (Ζήνων, Zēno), *Zoroastras* (Ζωροάστρης, Zōroastrēs), miesto vardas *Bizantijas* (Βυζάντιον, Byzantium), iš kurio kilęs vėlesnis pavadinimas *Bizantija*, bei jo bendrašakniai žodžiai: *Bizantas* (Βύζας); *Bizantietis* (Βυζάντιος, Byzantius); *bizantiečiai* (Βυζάντιοι, Byzantiī).

d. Graikų kalbos priebalsis θ, kuris lotyniškai transkribuojamas junginiu th, per lotynų kalbą atėjusiu į naująsias kalbas, lietuviškai perteikiamas raide t:

Aigistas (Αἴγισθος, Aegisthus);

Tasas (Θάσος, Thasus);

Teokritas (Θεόκριτος, Theocritus) etc.

e. Graikų kalbos ξ ir lotynų kalbos x perteikiama junginiu ks:

Galaksaurė (ἡ Γαλαξάουρη, ης);

Erksandras (ὁ Ἐρξάνδρος, ου);

Dekstras (Dexter, trī m);

Maksimas (Maximus, ī m) etc.

f. Graikų kalbos χ perteikiama junginiu ch:

Dolichė (Δολίχη, Dolicha);

Echidnė (Ἐχιδνα, Echidna);

Epicharmas (Ἐπίχαρμος, Epicharmus) etc.

g. Graikų kalbos ψ perteikiama junginiu ps:

Psamatė (Ψαμάθη, Psamathē);

Psichė (Ψυχή, Psychē);

Psitalėja (Ψυττάλεια, Psyttalīa);

Apsas (Ἄψος, Apsus) etc.

h. Lotynų kalbos c perteikiama dviem būdais, pvz.:

	pagal viduramžiškojo tarimo taisyklę	pagal klasikinio tarimo taisyklę
<i>Celer, eris m</i>	<i>Celeris</i>	<i>Keleris</i>
<i>Decimus, ī m</i>	<i>Decimas</i>	<i>Dekimas</i>
<i>Minucius, ī m</i>	<i>Minucijus</i>	<i>Minukijus</i>
<i>Caesius, ī m</i>	<i>Cezijus</i>	<i>Kaisijus</i>
<i>Coelius, īī m</i>	<i>Celijus</i>	<i>Koilijus</i>

II. BAIGMENYS

Kaitybos kamienai a-, o-, e-

1. Graikų kalbos vyriškos ir niekatrosios giminės a-, o- kamienų vienaskaitos vardininko formos vardažodžiai išlaiko arba gauna galūnę –as; atitinkami moteriškos giminės o-kamieniai vardažodžiai (daugiausia miestų pavadinimai) gauna galūnę -è arba -a, pvz.:

ὁ Πρωταγόρας, ου	(Prōtagorās, ae m)	<i>Protagoras</i>
ὁ Εὐαγόρας, ου		<i>Euagoras</i>
ὁ Ὅμηρος, ου	(Homērus, ī m)	<i>Homeras</i>
ὁ Πίνδαρος, ου	(Pindarus, ī m)	<i>Pindaras</i>
ὁ Ἄρατος, ου	(Arātus, ī m)	<i>Aratas</i>
ὁ Ἀπολλώνιος, ου	(Apollōnius, ī m)	<i>Apolonijas</i>
ὁ Τροφώνιος, ου	(Trophōnius, ī m)	<i>Trofonijas</i>
ἡ Λίνδος, ου	(Lindus, ī f)	<i>Lindè</i>
ἡ Λύκτος, ου	(Lyctus, ī f)	<i>Liktè</i>
ἡ Λύγκος, ου	(Lyncus, ī f)	<i>Linkè</i>
ἡ Μάρπησος, ου	(Marpēssus, ī f)	<i>Marpesè</i>
ἡ Ἄγλαυρος, ου	(Aglauros, ī f)	<i>Aglaura</i>
ὁ Ἄιδης, ου		<i>Hadas</i>
ὁ Ἰνάρω, ω		<i>Inaras</i>
τό Βούδορον, ου		<i>Budoras</i>
τό Βυζάντιον, ου	(Byzantium, ī n)	<i>Bizantijas</i>
τό Κήναιον, ου	(Cēnaeum, ī n)	<i>Kenajas</i>

Išimtis: paliekamos nekeistos dabartinėje lietuvių kalboje paplitusių vardų formos, pvz., *Hermis* (ὁ Ἑρμῆς, ου) (dievas), bet *hermas* (statula).

2. Jei prieš graikiško vardažodžio galūnes -as, -os, -ov eina balsis, tarp jo ir galūnės įterpiamas j, pvz.:

ὁ Μαρσύας, ου	(Marsyās, ae m)	<i>Marsijas</i>
ὁ Λῦσιās, ου	(Lysiās, ae m)	<i>Lisijas</i>
ὁ Κλάδαος, ου		<i>Kladajas</i>
ὁ Τιμόθεος, ου	(Tīmotheus, ī m)	<i>Timotèjas</i>
τό Νυκτῶον, ου		<i>Niktojas</i>
ὁ Τρώς, ὠός	(Trōs, Trōis m)	<i>Trojas</i>

3. Jei vardažodis turi baigmenį -λης, tai dedama galūnė -is:

Kandaulis (ὁ Κανδαύλης, ου);

Apelis (ὁ Ἀπελλῆς, οῦ, Apellēs, is *m*);

Kilis (Κίλλης, ου ὁ) etc.

4. Lotynų kalbos vyriškosios ir niekatrosios giminės a- ir o- kamiengalių vardažodžiai gauna galūnes -a arba -as, pvz.:

Numa, ae <i>m</i>	<i>Numa</i>
Agripa, ae <i>m</i>	<i>Agripa</i>
Sulla, ae <i>m</i>	<i>Sula</i>
Mārcus, ī <i>m</i>	<i>Markas</i>
Gracchus, ī <i>m</i>	<i>Grakchas</i>
Catullus, ī <i>m</i>	<i>Katulas</i>
Augustodūnum, ī <i>n</i>	<i>Austodūnas</i>
Beneventum, ī <i>n</i>	<i>Beneventas</i>
Batulum, ī <i>n</i>	<i>Batulas</i>
Pulcher, rī <i>m</i>	<i>Pulchras</i>
Scamander, rī <i>m</i>	<i>Skamandras</i>
Niger, rī <i>m</i>	<i>Nigras</i>
Āfer, rī <i>m</i>	<i>Afras</i>

5. Lotynų kalbos vyriškos ir niekatrosios giminių vardažodžiai su baigmenimis -ius, -ium gauna baigmenį -ijus, pvz.:

Vergilius, ī <i>m</i>	<i>Vergilijus</i>
Clōdīus, ī <i>m</i>	<i>Klodijus</i>
Tullius, ī <i>m</i>	<i>Tulijus</i>
Capitōlium, iī <i>n</i>	<i>Kapitolijus</i>
Verulamium, ī <i>n</i>	<i>Verulamijus</i>

6. Graikų kalbos moteriškos giminės a-kamieniai vardažodžiai su galūnėmis -η, -α gauna galūnę -ė arba -a (kaip Atikos dialekte). Nors abi formos yra priimtinos, pirmenybė dažniau teikiama galūnei -ė, nes lietuviškai ją lengviau pritaikyti metrinei eilutei. Pvz.:

ἡ Ἀριάδνη, ης	(Ariadna, ae (-ē, ēs) <i>f</i>)	<i>Ariadnė</i>
ἡ Ἑλένη, ης	(Helena, ae (-ē, ēs) <i>f</i>)	<i>Helenė</i>
ἡ Δηάνειρα, ας	(Dēianīra, ae <i>f</i>)	<i>Dejaneira</i>
ἡ Κλυταιμνήστρα, ας	(Clytaemnestra, ae <i>f</i>)	<i>Klitaimnestra</i>
ἡ Ἥλέκτρα, ας ἡ	(Ēlectra, ae <i>f</i>)	<i>Elektra</i>

Po balsio ar dvibalsio prieš galūnę įterpiama j, pvz.:

ἡ Δανάη, ης	(Danaē, ēs f)	<i>Danajē</i>
ἡ Τρινακρία, ας	(Trīnacria, ae f)	<i>Trinakija</i>
ἡ Καδμεία, ας	(Cadmēa, ae f)	<i>Kadmēja</i>
ἡ Σολύγεια, ας		<i>Soligėja</i>

7. Lotynų kalbos moteriškos giminės a- kamieno vardažodžiai gauna galūnę -a, moteriškos giminės vardažodžiai su baigmeniu -ia gauna baigmenį -ija pvz.:

Messalīna, ae f	<i>Mesalina</i>
Pola, ae f	<i>Pola</i>
Vesta, ae f	<i>Vesta</i>
Aurēlia, ae f	<i>Aurelija</i>
Ēgeria, ae f	<i>Egerija</i>
Umbria, ae f	<i>Umbrija</i>

8. Daugiskaitiniai graikų kalbos vyriškos giminės a-kamieniai vardažodžiai vardininke gauna galūnę -ai, niekatrosios giminės vardažodžiai – galūnę -ai, moteriškos giminės vardažodžiai galūnę -ēs arba -os (dažniausiai po j):

vyr. g.	οἱ Νιψαῖοι, ων		<i>Nipsajai</i>
	οἱ Ἄριμοι, ων οἱ		<i>Arimai</i>
	οἱ Κάλαμοι, ων οἱ		<i>Kalamai</i>
niek. g	τά Ἄβδηρα, ων	(Abdēra, ōrum n)	<i>Abderai</i>
	τά Σαμόσατα, ων	(Samosata, ōrum n)	<i>Samosatai</i>
	τά Κύπελα, ων	(Cypsela, ōrum m)	<i>Kipselai</i>
	τά Τέμπη, ὦν	(Tempē n indecl.)	<i>Tempai</i>
mot. g	αἱ Σάρδεις, εων	(Sardēs, ium f)	<i>Sardēs</i>
	αἱ Κλεωναί, ὦν	(Cleōnae, ārum f)	<i>Kleonēs</i>
	αἱ Κυκλάδες, ων	(Cyclades, um f)	<i>Kikladēs</i>
	αἱ Χάριτες, ων	(Charites, um f)	<i>Charitēs</i>
	αἱ Εἰρεσίαι, ὦν		<i>Eiresijos</i>
	αἱ Γραῖαι, ὦν	(Graea, ae f)	<i>Grajos</i>
	αἱ Ἄρπυιαι, ὦν	(Harpyiae, ārum f)	<i>Harpijos</i>
	αἱ Πλαταιαί, ὦν	(Plataeae, ārum f)	<i>Platajos</i>

9. Daugiskaitiniai lotynų kalbos vyriškos giminės daiktavardžiai gauna galūnę -ai, niekatrosios giminės vardažodžiai – galūnę -ai, moteriškos giminės vardažodžiai galūnę -os:

vyr. g.	Crustumerī, ōrum <i>m</i>	<i>Krustumerai</i>
	Fūndī, ōrum <i>m</i>	<i>Fundai</i>
	Golgī, ōrum <i>m</i>	<i>Golgai</i>
	Pompēiī, ōrum <i>m</i>	<i>Pompėjai</i>
niek. g.	Averna, ōrum <i>n</i>	<i>Avernai</i>
	Massica, ōrum <i>n</i>	<i>Masikai</i>
mot. g.	Bāiae, ārum <i>f</i>	<i>Bajos</i>
	Carīnae, ārum <i>f</i>	<i>Karinos</i>
	Calendae, ārum <i>f</i>	<i>Kalendos</i>
	Cūmae, ārum <i>f</i>	<i>Kumos</i>
	Formiae, ārum <i>f</i>	<i>Formijos</i>
	Idūs, uum <i>f</i>	<i>Idos</i>

10. Graikiškų vardažodžių, turinčių kamieno baigmenyje ε ir lotyniškų vardažodžių, turinčių kamieno baigmenyje ē, po kurių eina pusbalsis (ι / i) ir galūnė, ε ir ē transkribuojami į è. Pvz.:

ἡ Ἀμάλθηια, ας	(Amalthēa, ae f)	<i>Amaltėja</i>
ἡ Μήδεια, ας	(Mēdēa, ae f)	<i>Medėja</i>
Ὀδυσσεΐα	(Odyssea)	<i>Odisėja</i>
οἱ Ἀκρόρῃοι, ων		<i>Akrorėjai</i>
τό Βακχεῖον, ου		<i>Bakchėjas</i>
Appulēius, ī <i>m</i>		<i>Apulėjus</i>
Saturēium, ī <i>n</i>		<i>Satureėjus</i>
Tarpēius, ī <i>m</i>		<i>Tarpėjus</i>
Pompēia, ae <i>f</i>		<i>Pompėja</i>
Nōrēia, ae <i>f</i>		<i>Norėja</i>
Nōrēia, ae <i>f</i>		<i>Norėja</i>
Nōrēia, ae <i>f</i>		<i>Norėja</i>

11. Vardažodžių, turinčių kamieno baigmenyje ilguosius ir trumpuosius e arba dvibalsį (lotynų kalbos), η ir ε (graikų kalbos), po kurių eina galūnė, balsiai e, η, ε lietuvių kalboje transkribuojami į è, o tarp minėto balsio ir galūnės įterpiamas pusbalsis j. Pvz.:

ὁ Βορέας, ου	(Boreās, ae <i>m</i>)	<i>Borėjas</i>
ὁ Ἄρης, εως	(Arēs, is <i>m</i>)	<i>Arėjas</i>

ὁ Μακαρεύς, ἕως	(Macareus, eī m)	<i>Makarėjās</i>
ὁ Λυγκεύς, ἕως	(Lynceus, eī m)	<i>Linkėjās</i>
ὁ Ἐρεχθεύς, ἕως	(Erechteus, eī m)	<i>Erechtėjās</i>
ὁ Οἰνεύς, ἕως	(Oeneus, eī m)	<i>Oinėjās</i>
ἡ Φενεύς, οὖ	(Pheneus, ī f)	<i>Fenėja</i>
ἡ Νεμέα, ας	(Nemea, ae f)	<i>Nemėja</i>
ἡ Ἀμφιθέη, ης		<i>Amfitėja</i>
ἡ Σκῆψις, εως	(Scēpsis, is f)	<i>Skepsėja</i>
αἱ Χοιρέαι, ὄν	(Choereae, ārum f)	<i>Choirėjās</i>
Albunea, ae f		<i>Albunėja</i>
Marōnēa, ae f		<i>Maronėja</i>
Gorneae, ārum f		<i>Gornėjās</i>
Herculāneum, ī n		<i>Herkulanėjūs</i>
Sublaqueum, ī n		<i>Sublakvėjūs</i>
Annaeus, ī m		<i>Anėjūs</i>
Aminaea, ae f		<i>Aminėja</i>
Paxaea, ae f		<i>Paksėja</i>

Iš tokių pamatinių žodžių išvesti vardai irgi turi è: *Oinėjās – Oinėjidė; Erechtėjās – Erechtėjidė, Erechtėjōnas; Nerėjās – Nerėjidė* etc.

Išimtis: dabartinėje bendrinėje kalboje paplitusi forma *Achilas* (Ἀχιλλεύς, ἕως ὁ / Achilleus, eī m).

Kaitybos kamienai i- ir v-

1. Graikų kalbos i- ir v- kaitybos kamieno vardažodžiai gauna galūnę –as, pvz.:

Kapijas (ὁ Καπύς, ύος);

Karpijas (ὁ Κάρις, ιος);

Korijas (ὁ Κόρυς, υος).

2. Lotynų kalbos istorinio i- kamieno vyriškos giminės vardažodžiai įgyja galūnę -is, moteriškos giminės – galūnę -ė:

Celis (Caelēs, is m)

Tiberis (Tiberis, is m);

Veris (Verrēs, is m);

Vezeris (Veseris, is m);

Palė (Pales, is f) etc.

Priebalsiniai kaitybės kamienai

1. **Priebalsinio kamieno graikų kalbos vardažodžių kamiengalis išlaikomas. Moteriškos giminės vardažodžiai gauna galūnę -ė, vyriškos giminės vardažodžiai – galūnę -as, pvz.:**

ὁ Αἴας, αντος	(Aeās, antis <i>m</i>)	<u>Ajantas</u>
ὁ Φαέθων, οντος	(Phaëthōn, ontis <i>m</i>)	<u>Faetontas</u>
ὁ Μανεθών, ὤνος		<u>Manetonas</u>
ὁ Μίνως, ωος	(Mīnōs, is <i>m</i>)	<u>Minojas</u>
ὁ Δάφνις, ιδος	(Daphnis, idis <i>m</i>)	<u>Dafnidas</u>
ὁ Χέοψ, οπος		<u>Cheopas</u>
ὁ Μελάμπους, ποδος	(Melampūs, podis <i>m</i>)	<u>Melampodas</u>
ἡ Νέων, ωνος		<u>Neonė</u>
ἡ Ἑλλάς, άδος	(Hellas, adis <i>f</i>)	<u>Heladė</u>
ἡ Ἄλκηστις, ιδος	(Alcēstis, idis <i>f</i>)	<u>Alkestidė</u>
ἡ Σφίγξ, Σφινγγός	(Sphinx, Sphingis <i>f</i>)	<u>Sfingė</u>
ἡ Στύξ, Στυγγός	(Styx, Stygis <i>f</i>)	<u>Stigė</u>
ἡ Πινύξ, Πινυκός		<u>Pnikė</u>
ἡ Παλλάς, άδος	(Pallas, adis <i>f</i>)	<u>Paladė</u>

Išimty: įsigalėję dabartinėje lietuvių bendrinėje kalboje vardai:

<i>Demetra</i>	ἡ Δημήτηρ, Δημήτερος
<i>Oidipas</i>	ὁ Οιδίπους, ποδος
<i>Tigras</i>	Τίγρις, ιδος ὁ
<i>Paris</i>	ὁ Πάρις, ἴδος (ιος)
<i>Dzeusas</i>	ὁ Ζεύς, Διός
<i>Adonis</i>	ὁ Ἄδων, ωνος
<i>Nemesidė</i>	ἡ Νέμεσις, εως

- a. **Sigmatinių kamienu vyriškos giminės daiktavardžiai, kurie baigiasi -ης, gauna galūnę -as, pvz.:**

ὁ Ἀντισθένης, ους	<i>Antistenas</i>
ὁ Δημοσθένης, ους	<i>Demostenas</i>
ὁ Ἀριστοφάνης, ου	<i>Aristofanas</i>
ὁ Κλεισθένης, ους	<i>Kleistenas</i>

- b. **Vardažodžiai su baigmenimis -κλῆς, -τέλης gauna galūnę -is, pvz.:**

ὁ Περικλῆς, έους	<i>Periklis</i>
ὁ Σοφοκλῆς, έους	<i>Sofoklis</i>

ὁ Ἀριστοτέλης, ους *Aristotelis*

ὁ Πραξιτέλης, ους *Praksitelis*

Išimtis: *Patroklas* (ὁ Πατροκλῆς, έους). Šiuo atveju pasirinkimą lemia antroji šio vardo forma ὁ Πάτροκλος, ου ir tradicinė vartosena.

c. kai kamienas baigiasi balsiu, prieš galūnę įterpiamas j, pvz.:

ὁ Κάλαις, ίδος *Kalajidas*

Πλάταις, ίδος *Platajidė*

ἡ Οἰνηίς, ίδος *Oinejidė*

ἡ Λητωίς, ίδος *Letojidė*

ἡ Χρῶσηίς, ίδος *Chrisejidė*

2. Priebalsinis lotynų kalbos vardažodžių kamienas išlaikomas.

a. Dauguma vyriškos giminės vardažodžių lietuvių kalboje įgyja galūnę -as, moteriškos giminės vardai rašomi su galūne -ė arba -a, pvz.:

Nero, ōnis *m* *Neronas*

Adiatorix, igis *m* *Adiatorigas*

Tellus, ūris *f* *Telūrė*

Carmo, ōnis *f* *Karmonė*

Senectus, ūtis *f* *Senektutė*

Venus, eris *f* *Venera*

Carthago, inis *f* *Kartagina*

Ceres, eris *f* *Cerera*

Išimty: *Marsas* (Mars, Martis *m*); *Kupidonas* (Cupido, inis *m*); *Jupiteris* (Iuppiter, Iovis *m*); *Veteris* (Vetus, Veteris *m*).

b. Lotyniški vardažodžiai su baigmenimis -al, -ar ir -er gauna galūnę -is:

Aesar, is *m* *Ezaris*

Caesar, is *m* *Cezaris*

Lupercal, alis *n* *Luperkalis*

Celer, is *m* *Celeris*

Mnēstēr, ēris *m* *Mnesteris*

Spinther, is *m* *Sprinteris*

c. iš kitų kalbų į lotynų kalbą patekę vardažodžiai su baigmenimis -al, -ar, -es įgauna galūnę -as, pvz.:

Hannibal, is m	<i>Hanibalas</i>
Hasdrubal, is m	<i>Hasdrubalas</i>
Hispal, is n	<i>Hispalas</i>
Arar, is m	<i>Araras</i>
Bocchar, is m	<i>Bokcharas</i>
Bomilcar, is m	<i>Bomilkaras</i>
Bōstar, is m	<i>Bostaras</i>
Dabar, is m	<i>Dabaras</i>
Hamilcar, is m	<i>Hamilkaras</i>
Choaspēs, is m	<i>Choaspas</i>
Orodēs, is m	<i>Orodas</i>
Pharasmanēs, is m	<i>Farasmanas</i>
Sindēs, is m	<i>Sindas</i>
Vardanēs, is m	<i>Vardanas</i>

Kiti baigmenys

1. Graikiški moteriškos giminės vardažodžiai su baigmeniu -ηνη (-ηνᾶ) ir -ην (*gen. -ηνος*) lietuvių kalboje gauna baigmenį -ėnė, susidariusį lietuvių kalboje veikiant asimiliacijos dėsniai:

ἡ Ἀθηνᾶ, ᾶς / Ἀθήνη, ης	(Athēna, ae f)	<i>Atėnė</i>
ἡ Μυκίνη, ης / Μυκίνᾶ, ας		<i>Mikėnė</i>
ἡ Ἀτροπατηνή, ῆς	(Atropatēnē, ēs f)	<i>Atropatėnė</i>
ἡ Εἰρήνη, ης		<i>Eirėnė</i>
ἡ Κομμαγηνή, ῆς	(Commāgēna, ae f)	<i>Komagėnė</i>
ἡ Κυλλήνη, ης	(Cyllēnē, ēs f)	<i>Kilėnė</i>
ἡ Κυρήνη, ης	(Cyrēnē, ēs f)	<i>Kirėnė</i>
ἡ Σείρην, ῆνος	(Sīrēn, is f)	<i>Seirėnė</i>
ἡ Τροίζην, ῆνος	(Troezēn, is f)	<i>Troidzėnė</i>

2. Graikiški moteriškos giminės vardažodžiai su baigmeniu -ηνη lietuvių kalboje gauna baigmenį -enė, pvz.:

ή Αναδυομένη, ης	(Anadyomenē, ēs f)	Anadiomenė
ή Ἑλένη, ης	(Helena, ae (-ē, ēs) f)	Helenė
ή Μελοπομένη, ης	(Melpomenē, ēs f)	Melpomenė
ή Νυκτιμένη, ης	(Nyctimenē, ēs f)	Niktimenė
ή Κλυμένη, ης	(Clymenē, ēs f)	Klimenė
ή Πολυξένη, ης	(Polyxenē, ēs (-a, ae) f)	Poliksenė

3. Graikiški vyriškos ir niekatrosios giminės vardažodžiai su baigmenimis -ηνος, -ηνον, -ην (gen. -ηνος) ir -ην (gen. -ενος), taip pat lotyniški visų giminių vardažodžiai su baigmenimis -ēnus, -ēna -ēnum lietuvių kalboje gauna baigmenis -enas, -ena, pvz.:

τό Μῖσηνόν, οὔ / Μίσηνον, ου	(Mīsēnum, ī n / Mīsēnus, ī m)	Misenas
τό Μυρτηνόν, οὔ		Mirtenas
ὁ Σειληνός, οὔ	(Sīlēnus, ī m)	Silenas
Ὕληνος, ου ὁ	(Ōlenus (-os), ī m)	Olenas
ὁ Ὠλήν, ἦνος	(Ōlēnus, ī m)	Olėnas
ὁ Χεφρήν, ἦνος		
ὁ Φιλοποίμην, ενος	(Philopoemēn, enis m)	Filopoimenas
ὁ Εὐήνός, ου	(Euēnus, ī m)	Euenas
ὁ Ἴσμηνός, οὔ	(Ismēnus (-os), ī m)	Ismenas
Serēnus, ī m	(ὁ Σερῆνος, ου)	Serenas
Galēnus, ī m	(ὁ Γάληνός, οὔ)	Galenas
Rhēnus, ī m	(ὁ Ῥῆνος, ου)	Renas
Arulēnus, ī m		Arulenas
Aviēnus, ī m		Avijenas
Labiēnus, ī m		Labijenas
Calvēna, ae m		Kalvena
Mūrēna, ae m		Murena
Camēna, ae f		Kamena
Capēna, ae f		Kapena

Išimtys:

- Baigmuo -ėnas paliekamas vardažodžiui *Olėnas* (ὁ Ὠλήν, ἦνος / Ōlēnus, ī m), kad atskirtume jį nuo kito vardažodžio *Olenas* (ὁ Ὕληνος, ου / Ōlenus, ī m).

b. Baigmuo -ėnas paliekamas herojų eponimų vardams, iš kurių kilę tautų pavadinimai:

ὁ Ἑλλήν, ηνος	<i>Helėnas</i>	–	<i>helėnai</i>
ὁ Τυρρηνός, οῦ	<i>Tirėnas</i>	–	<i>tirėnai</i>

c. Kilmėvardžiams (ypač su baigmenimis -ηνοι, -ανοι, -ānī, ēnī, -īnī) teikiamos artimesnės originalioms ir lietuvių kalbai būdingos galūnės -ėnas:

οἱ Ἀβυδῆνοι, ὧν	(Abūdēnī, ōrum m)	<i>abidėnai</i>
οἱ Ἱστρίανοι, ὧν	(Histriānī, ōrum m)	<i>histrijėnai</i>
Acerrānī, ōrum m		<i>acerėnai</i>
Agrigentīnī, ōrum m		<i>agrigentėnai</i>
Albānī, ōrum m	(Albos Longos gyventojai)	<i>albėnai</i>
bet Albānī, ōrum m	(Albanijos gyventojai)	<i>albanai</i>
Ἰγυvīnī, ōrum m		<i>iguvėnai</i>
Mylasēnī, ōrum m		<i>milasėnai</i>

d. Baigmuo -ėnas paliekamas etnonimams:

	(Aeolēs, um /	
οἱ Αἰολεῖς, ἔων	Aeoliī, ōrum m)	<i>ajolėnai</i>
οἱ Δωρεῖς, ἔων	(Dōrēs, um m)	<i>dorėnai</i>
Icēnī, ōrum m		<i>ikėnai</i>
Rōmānī, ōrum m	(οἱ Ῥωμαῖοι, ων)	<i>romėnai</i>
οἱ Τρῶες, ὠων /		
Τρώοι, ων	(Trōiānī, ōrum m)	<i>trojėnai</i>

4. Graikiški vardažodžiai, turintys baigmenį -ουσ(σ)α ir atitinkamą daugiskaitinį baigmenį -ουσ(σ)αι, gauna galūnę -ūsa, -ūsos, pvz.:

ἡ Ἀρέθουσα, ης	(Arethūsa, ae f)	<i>Aretūsa</i>
ἡ Εὐρύμεδουσα, ης	(Eurymedūsa, ae f)	<i>Eurimedūsa</i>
ἡ Μέδουσα, ης	(Medūsa, ae f)	<i>Medūsa</i>
ἡ Ἰχνοῦσσα, ης	(Ichnūsa, ae f)	<i>Ichnūsa</i>
ἡ Μαραθουσσα, ης	(Marathūsa, ae f)	<i>Maratūsa</i>
ἡ Νοῦσσα, ης		<i>Nūsa</i>
αἱ Ἄγουσσαι, ὧν		<i>Aigūsos</i>
αἱ Οἰνοῦσσαι, ὧν		<i>Oinūsos</i>
αἱ Πιθηκοῦσαι, ὧν / Πιθηκοῦσσαι, ὧν	(Pithēcūsae, ārum f)	<i>Pitekūsos</i>

5. Graikiški vardažodžiai su baigmenimis -ουρος, -ουρα, -ουρον bei atitinkamu daugiskaitiniu baigmeniu -ουροι ir lotyniški vardažodžiai su baigmenimis -ūrus, -ūra, -ūrum gauna galūnes -ūras (-ūrai), -ūra, pvz.:

ὁ Ἀρκτοῦρος, ου	(Arctūrus, ī m)	<i>Arktūras</i>
ὁ Ἐπίκουρος, ου	(Epicūrus, ī m)	<i>Epikūras</i>
ὁ Παλίνουρος, ου	(Palinūrus, ī m)	<i>Palinūras</i>
ὁ Ὀλουρος, ου		<i>Olūras</i>
ἡ Βοῦρα, ης	(Būris, is f)	<i>Būra</i>
ἡ Κόσσυρα, ας	(Cossūra, ae f)	<i>Kosūra</i>
ἡ Κυνόσυρα, ας	(Cynosūra, ae f)	<i>Kinosūra</i>
οἱ Διόσκουροι, ων	(Dioscūrī, ōrum m)	<i>Dioskūrai</i>
οἱ Τάπουροι, ων	(Tapūrī, ōrum m)	<i>tapūrai</i>
Octodūrus, ī m		<i>Oktodūras</i>
Batāvodūrum, ī n		<i>Batavodūras</i>
Dīvodūrum, ī n		<i>Divodūras</i>
Marcodūrum, ī n		<i>Markodūras</i>
Subūra, ae f		<i>Subūra</i>
Sūra, ae m		<i>Sūra</i>
Iūra, ae m		<i>Jūra</i>

6. Lotyniški vardažodžiai su baigmenimis -urius, -uria, gauna galūne -urijus, -urija:

Iturius, ī m	<i>Iturijus</i>
Lurius, ī m	<i>Lurijus</i>
Mercurius, ī m	<i>Merkurijus</i>
Spurius, ī m	<i>Spurijus</i>
Titurius, ī m	<i>Titurijus</i>
Turius, ī m	<i>Turijus</i>
Veturius, ī m	<i>Veturijus</i>
Asturia, ae f	<i>Asturija</i>
Liguria, ae f	<i>Ligurija</i>
Turia, ae m	<i>Turija</i>
Veturia, ae f	<i>Veturija</i>
Etruria, ae f	<i>Etrurija</i>
Lemuria, ōrum n	<i>Lemurijos</i>

7. Lotyniški žodžiai su baigmenimi -ur (gen. -uris) gauna galūnę -uras:

Anxur, is / Anxurus, ī m	<i>Anksuras</i>
Tibur, is n	<i>Tiburas</i>
Vultur, is m	<i>Vulturas</i>
augur, is m	<i>auguras</i>
Lemurēs, um m	<i>lemurai</i>

8. Lotyniški vardažodžiai, turintys baigmenis -ūnus, -ūna, -ūnum gauna galūnę -ūnus, -ūna, pvz.:

Neptūnus, ī m	<i>Neptūnas</i>
Portūnus, ī m	<i>Portūnas</i>
Vacūna, ae f	<i>Vakūna</i>
Fortūna, ae f	<i>Fortūna</i>
Augustodūnum, ī n	<i>Augustodūnas</i>
Camulodūnum, ī n	<i>Kamulodūnas</i>
Lugdūnum, ī n	<i>Lugdūnas</i>
Albrūna, ae f	<i>Albrūna</i>
Lūna, ae f	<i>Lūna</i>